AktieRadius

RADIUS NEDERLANDSE VERENIGING VAN HOUTDRAAIERS

nr. 45
maart 2005

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

NEDERLANDSE VERENIGING VAN HOUTDRAAIERS

Bestuur

Voorzitter: Vacant
Secretaris: Aat Meijboom,
L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen
e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl
tel. 0181 639 728
Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,
tel. 010 418 47 86. e-mail: a.rosbach@chello.nl
Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.
Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,
J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg,
tel. 0294 253 421, e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl
Leden: Christiaan (Chr.) Jörg, Jan (J.Q.) van der Ploeg.
Piet Boonman

DemoDagCommissie

Chr. Jörg, tel. 030 251 36 84
E-mail: christiaanjorg@wanadoo.nl
Hans Pul, tel. 033 258 20 88
E-mail: e.pul@puldisplay.com

RedactieCommissie

Jos (J.D.) Toussaint, René (R.M.) Wetzels en
Jaap (J.T.M.) Gouverneur.
Secretariaat: R.M. Wetzels, Sportlaan 4, 7491 DG Delden,
tel. 074 376 53 21, e-mail: r.wetzels@hetnet.nl

Advertenties

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne,
tel. 074 266 21 82, e-mail: te.winkel@wanadoo.nl

Afdelingscontactpersonen

Amsterdam	Rik Mars	tel. 020 490 48 87
Arnhem/ Nijmegen	Jaap Boks	tel. 0481 372 495
Den Haag	Lex Polderman	tel. 070 323 27 07
Veluwe	Evert v. Elten	tel. 0578 616 823
Flevohoutdraaiers	Harry Moolenaar	tel. 0320 234 020
Haarlem	Pem Kalshoven	tel. 023 533 71 01
Haarlemmermeer	Henk Smit	tel. 071 402 43 65
Limburg	Ger Vervoort	tel. 077 354 99 99
Lochem	Hans Langkamp	tel. 0547 351 881
Noord	Albert Dubben	dubben.3@zonnet.nl
Noord-Holland N.	Aad Sneeboer	tel. 0229 270 982
Rotterdam	Bert Rosbach	tel. 010 418 4786
Utrecht	Wim de Bruijn	tel. 0346 563 879
Voorne	Hans Meeuwisze	tel. 0181 483 691
Zeeland	Ko Marinissen	tel. 0113 695 970

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op diskette of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Uiterste inleverdatum AktieRadius 46:
1 mei 2005

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie.
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten.
Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redaktie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

De tijd vliegt voorbij zoals velen van ons kunnen beamen en zo ook voor mij als secretaris van onze vereniging. Niet alleen de voorgestelde wijziging van Statuten en Huishoudelijk reglement slokt veel tijd op maar ook het voorbereiden van de komende DemoDag op zaterdag 23 april en de algemene ledenvergadering(en) op zaterdag 2 april .

Wat betreft de DemoDag deze zal gehouden worden in Krommenie en zal worden georganiseerd zoals gebruikelijk door DemoDagCommissie en deze keer met medewerking van onze afdeling Noord-Holland Noord. Deze combinatie belooft weer het nodige voor deze dag. De DemoDagCommissie is nog steeds onderbezet, wanneer u interesse heeft om mee te doen, praat eens met Christiaan Jörg of Hans Pul en probeer het desnoods eens op proef! Alle nieuwe deelnemers zijn van harte welkom.

Wat betreft de Algemene Ledenvergadering deze zal op 2 april worden gehouden bij de Kemphaan in Almere.

Op de agenda staan o.a. de reeds genoemde statutenwijziging, waarvoor een deels schriftelijke stemming nodig is, het aftreden van ons bestuurslid Piet Boonman wegens zijn reeds gevorderde leeftijd, etc. Meer over deze vergadering ontvangt u ruim op tijd.

Wat voor de DemoDagCommissie geldt is tevens van toepassing voor het bestuur, wij zoeken naar uitbreiding. Dus alweer een oproep: denk er eens over na en probeer het een keer, al is het maar voor een jaar.

DE VERENIGING IS HET BESLIST WAARD!!!

Namens het bestuur,
Aat Meijboom

Jaarverslag 2004 van de RedactieCommissie

Ook in 2004 is de redactie er in geslaagd om 4 nummers van AktieRadius van 32 pagina's in full color uit te brengen.

De samenstelling van de redactie is in 2004 dezelfde gebleven: Jos Toussaint, Jaap Gouverneur en René Wetzels. Wel is enkele keren dankbaar gebruik gemaakt van de kennis en kunde van Henk Smit bij de opmaak van het blad. Er is getracht om herkenbare rubrieken te handhaven en deze op vaste pagina's in het blad te plaatsen. Het aantal adverteerders en de hoeveelheid advertentie ruimte is nagenoeg gelijk gebleven. Een probleem dat ook in 2004 speelde (en dat al jaren speelt), is de minimale hoeveelheid kopij die binnen is bij de sluitingsdatum. Dit betekent altijd extra maatregelen en extra werk om het blad toch op tijd bij de leden te krijgen. Ook voor 2005 is het plan om 4 nummers van 32 pagina's in full color uit te brengen.

Namens de redactie, René Wetzels

Van Zwienen Rondhout
Houthandel en Zagerij

Hout, hout en nog eens hout

* Diverse loofhoutsoorten op voorraad
* Onze specialiteit: **IEPEN** in alle soorten en maten
* Zaagwerk in door u op te geven afmetingen
* Hout voor de kunstenaar/houtdraaier: unieke boomstammen, bijzondere groeivormen

U bent van harte welkom om dat allemaal bij ons te zien.
Open: vrijdagmiddag en zaterdagochtend.

1e Industrieweg 4, 4921 XJ Made
Tel. 0162-682301 / 0653-445723
Fax 0162-681645
houthandel.vanzwienen@worldonline.nl

Draaien in Brazilië

Voor de 2de maal was ik op bezoek bij houtdraaier Pedro Paulo Petry in Brazilië.
De eerste maal woonde hij nog in Joinvillie in het zuiden. Ik vloog er naar toe vanuit Sao Paulo.
Tien jaar geleden had Pedro daar een meubelfabriek met 40 werknemers! Door de grote concurrentie en de zorg voor het personeel besloot hij te stoppen en ging hij verder als houtdraaier met 3 van zijn mensen.
Het werk dat hij maakte bestond vooral uit natuurvormen. Zijn opleiding had hij net als ik gedaan bij Jamie Wallwin in Millersdale (UK).
Pedro is afhankelijk van de verkoop in de grote steden, met name Sao Paulo (ca. 21 miljoen inwoners). Twee maanden geleden vestigde hij zich in Itu op zo'n 70 km afstand van Sao Paulo. Hier zitten zijn klanten en kan hij sneller zijn artikelen afleveren. Hij heeft een nieuw bedrijfspand gehuurd van ca. 250 m2, werkplaats, kantoor en magazijn. Zijn vrouw werkt met hem mee en doet alle PR en bureauwerk. Momenteel heeft Pedro 7 houtbewerkers in dienst, 4 op contract basis en 3 via een sociaal programma. Het is een knap staaltje werk om dit in zo'n armoedeland vol te houden!
Het draaiwerk bestaat voornamelijk uit unieke stukken. Voor bedrijven maakt hij soms series. Dit kunnen verpakkingen zijn (luxe dozen) of relatiegeschenken zoals houten pennen. Alleen al zijn pennen- en potlodenverzameling bestaat uit 160 verschillende houtsoorten!

Houtsoort is Pinus species, vol met blauwschimmel en is zeer mooi met de oranje noesten.

Foto van de werkplaats van Pedro Petry.

In dit "houtwalhalla" dat Brazilië heet, tref je schitterende houtsoorten aan. In elk Braziliaans bos komen minimaal 150 houtsoorten voor! In de werkplaats staan 4 draaibanken van het Amerikaanse merk Delta. Deze zijn in Brazilië gemaakt en hebben de Braziliaanse kwaliteit (niet al te best).Verder staat er een aantal andere houtbewerkingmachines waaronder natuurlijk een grote lintzaag. Zijn draaigereedschap komt voor een groot deel uit Europa maar hij maakt ook zelf bijv. zijn Exocet. Het meeste hout wordt nat gedraaid en gaat als het klaar is in een grote, oude koelkast met een klein ventilatortje uit een computer en een verwarmingselementje van 500 W. Het blijft hier ca. 3 dagen in met de deur op een kiertje. Dan wordt het product machinaal geschuurd en afgewerkt.
Naast het draaiwerk maakt hij prachtige sculpturen en massief meubelwerk. In de "glossy" meubelbladen vind je zijn werk. We hebben 2 dagen samen gedraaid en hebben afgesproken om in 2005 een paar weken samen te draaien en te exposeren in Sao Paulo. We zien wel!
Gedurende mijn verblijf in december 2004 was het hoogzomer en ca. 35°C. Het is zeer bijzonder om Kerstfeest met kunstsneeuw en kunstkerstbomen te vieren bij deze temperatuur.
Op de website www.kunstlokaal11.nl kun je "doorlinken" naar Pedro Petry in Brazilië.

Peter van de Waal ▸vormgever in hout◂

Hoe komen we aan draaihout?

Als houtdraaier ben je altijd op zoek naar een leuk stuk hout. Omdat ik er voor kies om geen tropisch hout te gebruiken, ben ik aangewezen op Europese houtsoorten. Dit vind ik geen probleem omdat ook in Europese of inlandse houtsoorten voldoende variatie in kleur en tekening zit. Als ik ergens in de buurt een kettingzaag hoor lopen dan ben ik er als de kippen

bij om te kijken wat er omgezaagd wordt en of er iets voor mij bij zit. Ook heb ik een afspraak met een boomverzorger die mij voorziet van aparte houtsoorten, waarvoor van mijn kant in ruil af en toe een mooi werkstuk staat. In onze gemeente (Venlo) worden de aangevraagde kapvergunningen gepubliceerd in het lokale krantje. Als daarin een interessante boom staat ga ik vragen of ik deze mag hebben. Vaak zijn de mensen blij dat ze van het hout afkomen zonder dat ze kosten voor het afvoeren hebben. Omdat het vaak flinke jongens zijn, heb ik een zaag gebouwd om de stammen te kunnen verzagen. Afgelopen zomer vroeg de gemeente zelf een kapvergunning aan voor het kappen van een aantal door de beruchte iepziekte aangetaste iepen. Na bezichtiging leken het mooie rechte stammen en ze stonden niet al te ver van huis. De gemeente wilde wel meewerken

mits ik beloofde de stammen onmiddellijk te schillen en te verzagen om de besmettingskans voor andere iepen te verkleinen. De vellers zouden de stammen aan de kant van de weg neerleggen zodat ik ze naar huis kon transporteren. Omdat ik een glastuinbouwbedrijf heb, ben ik voorzien van wat zwaardere apparatuur waaronder een kleine heftruck.

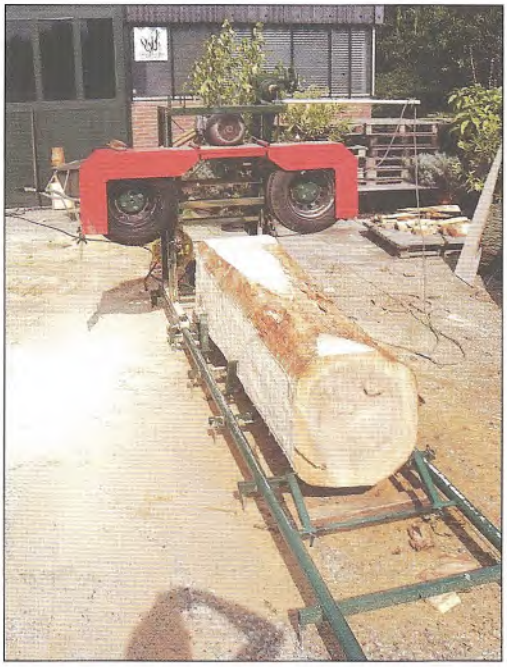

Met deze heftruck lukte het mij de stammen thuis te krijgen. Thuisgekomen bleek echter dat de stammen toch dikker waren dan ik gedacht had. Mijn zaag kan maximaal stammen aan van 50 cm doorsnede. Deze waren echter ca 60 tot 70 cm. Om met mijn klein kettingzaagje daar, over de hele lengte een stuk van af te zagen was onbegonnen werk. Goede raad was duur. Op Discovery Channel had ik echter gezien hoe Romeinen vroeger stammen vierkant maakten. Zij kapten of zaagden op regelmatige afstanden de stam in en spleten de stukken daartussen uit. Wat zij konden, moest ik ook kunnen. Met de kettingzaag werden de zaagsneden in de stam gemaakt. Omdat iepenhout slecht splijt had ik de zaagsneden dicht bij elkaar gemaakt. Met een oude dissel, die ik nog had liggen en die eerst nog vlijmscherp geslepen werd, heb ik toen de stukken weggekapt. En dit lukte wonderwel. Na een middagje zagen en kappen waren de stammen voldoende smal om op de zaag verder verwerkt te worden tot planken en balken. De les die hieruit te trekken valt is samen te vatten in twee spreekwoorden:'De ogen zijn soms groter dan de m(z)aag', maar 'De aanhouder wint'.

Jan Hovens

Het alfabet in 3D, een vervolg

Een gemeenschappelijke draaiprestatie van onze leden

Tijdens de Demodag in Zeist vorig jaar werden we als draaiers door Esther Ermers, studente aan de Design Academy te Eindhoven, geconfronteerd met een speciaal afstudeerproject. Dat eigenlijk alleen door haar gerealiseerd kon worden als er draaiers bereid waren met haar aan het project mee te werken. Zij wilde afstuderen in het vakgebied richting Industriële Vormgeving in de richting Man and Leisure (Vrije tijd). Zij was dus in feite bezig met vrije tijd en vormgeven.

Daartoe was zij op zoek naar nieuwe vormen gebaseerd op letters. Hoe kan de ene vorm leiden tot een andere vorm? Elk lettertype vormt een familie, maar zijn alle 'handgeschreven' letters ook familie van elkaar?

Het onderstaande voorbeeld is daartoe een indicatie. Vanuit de schrijfletter f wordt er door te spiegelen een nieuwe vorm gevonden. Door aan deze nieuwe vorm verbindingslijnen toe te voegen ontstaat wederom een nieuwe vorm. Door nu alleen de omtrek te benadrukken ontstaat de eindvorm.

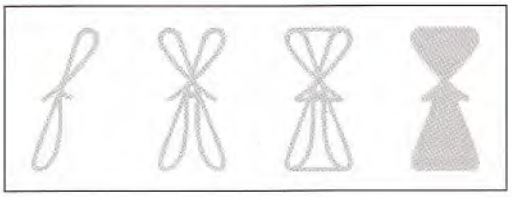

Dit proces heeft zij toegepast op alle 26 letters van het alfabet. De eindvormen van deze 26 letters zouden moeten worden gedraaid. Het laten draaien bij een commerciële draaier bleek zeer kostbaar te zijn voor een studente.

Daarom zocht zij de hulp van hobby draaiers.. Via internet vond zij Radius en bedacht dat het wellicht mogelijk zou zijn een aantal mensen te vragen om 1 of 2 letters voor haar te draaien. Zij dacht en hoopte dat 1 of 2 letters nog wel te doen zou zijn binnen de gestelde tijd. Radius heeft veel leden en er zouden vast wel een paar enthousiaste mensen tussen zitten die haar konden helpen met het realiseren van het alfabet. Zij vond de volgende draaiers bereid een of twee stukken voor hun rekening te nemen. Zij konden zelf de letter uitkiezen.
Adrie Bezemer, Albert Goudriaan, Albert Jan Rouwkema, Berend v/d Lagemaat, Bert Rosbach, Cor Langerak, Frans Erkamps, Ger Vervoort, Gerrit Meenink, Harry van de Tol, Houtdraaierij de Rooij, Jan van Gog, Jan van Vreedendaal, Otto Koedijk, Peter van de Waal, Rik Mars, Roelof Schmidt, Ruud van Oorschot, Walter Soetermans, Willem Geurtsen, Deze draaiers ontvingen na enige tijd van haar werktekeningen op ware grootte van de letters die de draaier had uitgekozen. De draaier was vrij in het kiezen van de houtsoort omdat alle letters wit werden geverfd. De gebruikte houtsoorten waren multiplex, vuren, ceder, populier, oregon pine, gewaterd iepen, beuken en de letters X en Z zijn verstevigd met hardhout .

Het eindresultaat van het project is op onderstaande foto zichtbaar.

De foto toont 26 letters (van A t/m Z) zij lezen van links naar rechts.
De vraag was natuurlijk: Wat kan je daar nou mee?

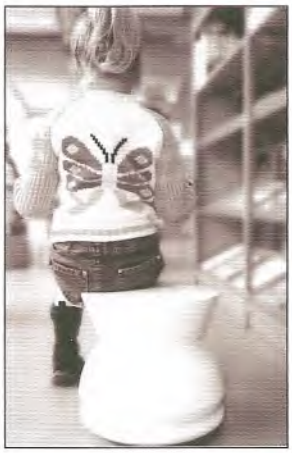

Wel, de hiernaast staande foto 3 laat zien dat het de bedoeling is dat de werkstukken als krukje gaan dienen in een bibliotheek voor kinderen.

De letters staan op dit moment nog niet in een bibliotheek omdat ze eerst nog op een expositie staan. Er is wel een letter gefotografeerd met model in een bibliotheek. Het idee om de letters in een bibliotheek te zetten is ontstaan om het project een richting te geven, te visualiseren.
Esther heeft van 13 februari t/m 3 maart 2005 een expositie gehad in het Scryption (museum voor schriftelijke communicatie) Spoorlaan 434a, Tilburg.
Gevraagd naar haar ervaring in de samenwerking met de draaiers zegt zij het volgende:
"Het was ontzettend leuk om met al deze mensen samen een project te realiseren. Door het enthousiasme van de houtdraaiers ging voor mij het project nog meer leven. Tijdens het ophalen van de letters heb ik in korte tijd erg veel geleerd over houtdraaien en houtsoorten. Het is wel een beetje ontroerend dat zoveel mensen belangeloos hebben meegewerkt, zonder mij te kennen. Misschien is dat nog wel de mooiste uitkomst van het hele project"
Ik moet nog even bekennen dat ik twee letters dubbel heb, deze twee blijven blank geolied hout en krijgen een mooie plek in mijn interieur.

Roelof C. Schmidt, Everdingen

Herman Buitelaar BV

Machinehandel

Kanaaldijk 36d, 2741 PA Waddinxveen, telefoon (0182) 52 54 68
E-mail: info@buitelaar.nl Openingstijden: maandag t/m zaterdag van 09.00-17.00 uur.

8-delig Houtdraaibeitelset

8-delige set HSS houtdraaibeitels.
Geleverd in luxe houten opbergcasette.
Volledige HSS-beitels (dus niet enkel het puntje).
Totale lengte van de beitels: 425 mm.
Prijs: **€ 65,-**

HBM 1100 Houtdraaibank

Afstand tussen de centers: 1100 mm.
Maximale draaidiameter: 350 mm.
Toerentalbereik: variabel van 500 tot 2000 O/min.
Opname van de losse kop: Mk 2.
Diameter van de opspanplaat: 150 mm.
Lengte van de leunspaan: 300 mm.
Gewicht: circa. 92 kilogram.
Verpakkingsafmetingen:
1620 x 30 x 430 mm.
Prijs: **€ 250,-**
Technische gegevens van de kopieerinrichting:
Maximale kopieerlengte: 1100 mm.
Maximale verplaatsing van taster: 35 mm.
Maximale tasterhoogte: 150 - 200 mm.
Afmetingen: 1210 x 240 x 160 mm.
Prijs: **€ 100,-**

HBM 200 Stofafzuiginstallatie

M3 per uur:
2500 M3 per uur.
Gewicht:
63 kilogram.
Motorvermogen:
2 Pk.
Voltage:
230 / 400 Volt.
Benodigde plaatsingsruimte:
85x55x200 cm.
Machine wordt geleverd inclusief:
- 2 Stofzakken.
- Verrijdbaar onderstel.
- Mondstuk voor 2 inlaten.

Prijs: **€ 198,-**

HBM 250 Zaagtafel

Diameter van het zaagblad: 250 mm.
Zaagdiepte bij 90 graden: 80 mm.
Zaagdiepte bij 45 graden: 55 mm.
Zaagtafelafmetingen: 700 x 465 mm.
Toerental: 4500 O/min.
Motorvermogen: 2 Pk.
Voltage: 230 Volt. 50 Hz.
Gewicht: ca. 21,5 kilogram.
Machine wordt geleverd inclusief:
- Zaagblad.
- Onderstel.
- Noodstop.
- Verstebare zaaghoogte.
- Geleiders.

Prijs: **€ 150,-**

HBM 350 Houtlintzaag

Diameter van de zaagwielen: 315 mm.
Tafel kantelbaar: van 0 tot 45 graden.
Maximale zaaghoogte: 160 mm.
Maximale zaagdiepte: 300 mm.
Lengte van het zaaglint: 2240 mm.
Dikte van het zaaglint: van 6 tot 15 mm.
Motorvermogen: 0,75 Pk. met 230 Volt.
Toerental van de motor: 1400 O/min.
Afmetingen van werktafel: 400 x 500mm.
Geleverd inclusief:
- 1 zaaglint
- Onderstel
- Verstekgeleider.
- Bijbehorende gereedschappen.

Aansluitingsmog.heid voor stofafzuiging.
Prijs: **€ 298,-**

HBM 100 Vlak- en van Diktebank

Totale lengte van vlaktafel: 1000 mm.
Totale lengte van van diktetafel: 400 mm.
Maximale werkbreedte: 260 mm.
Maximale van dikte capaciteit: 160 mm.
Maximale afname van vlakbank: 3 mm.
Toerental van het messenblok: 6500 O/min.
Voedingssnelheid van dikte: 5 mtr. p.min.
Hoogte van de vlaktafel t.o.v. de vloer: 840 mm.
Gewicht: circa 66 kilogram.
Motorvermogen: 3 Pk. (230 Volt).
Prijs: **€ 598,-**

HBM 100 Vlakbank

Maximale schaafbreedte: 155 mm.
Maximale afname: 2,38 mm.
Motorvermogen: 1,5 Pk. (230 Volt)
Gewicht: Circa. 13 kilogram.
Verpakkingsafmetingen: 78 x 35 x 33 cm.
Geleverd zoals afgebeeld.
Prijs: **€ 125,-**

HBM 50 Stofafzuiginstallatie

M3 p.uur: 900 M3 p.uur.
Gewicht: 25 kilogram.
Motorvermogen: 1 Pk. Voltage: 230 Volt.
Benodigde plaatsingsruimte: 40x40x40 cm.
Geleverd incl.: 1 stofzak en verrijdbaar onderstel. Prijs: **€ 98,-**

Indien u op de hoogte wilt blijven van diverse aanbiedingen en occasions binnen ons ruime assortiment, dan kunt u zich via de website aanmelden bij onze handige ***e-news-service!***

Prijzen in deze advertentie en op onze website zijn inclusief BTW.

WWW.BUITELAAR.NL

IN BEELD: Chris van Aar (1955)

Van bouwtimmerman tot werkvoorbereider en houtdraaier

Zijn jeugd bracht hij door in Groesbeek. Na de lagere school te hebben doorlopen richtte hij zijn vizier op het Atheneum dat hij in1975 verliet. In dat jaar ontving hij de oproep om zijn dienstplicht te komen vervullen. Om principiële redenen werd hij echter dienstweigeraar. Ondertussen had hij wat baantjes, waaronder licht- en geluidsman bij een theatergroep. Blijkbaar was hij een lastig geval voor het leger want hij werd zoals dat heette buitengewoon dienstplichtig. Na wat omzwervingen besloot hij opnieuw te gaan studeren en ging naar de HTS. Na een jaar geworsteld te hebben met het theoretische gedoe gaf hij er de brui aan, hij wilde meer de praktijk in. Hij schreef zich in voor een omscholing als werkplaatstimmerman. De drijfveren om het timmervak te leren lagen enerzijds in het feit dat hij in zijn vrije tijd vaak met hout aan de gang was en anderzijds omdat hij in zijn jeugd een paar prachtige stukken lekker aanvoelende en ruikend vurenhout bezat.

Enige tijd werken in de betonbouw gaf hem toch niet die voldoening en uitdaging die hij zocht. Hij besloot in 1982 om over te stappen naar het SVM, de avondschool om zijn meubelmakerpapieren te halen. Om als meubelmaker kennis en werkervaring op te doen ging hij samen met een paar andere cursusgenoten als stagiaire werken bij een antiekrestaurateur. In feite huurden zij de halve werkplaats, onder de dekmantel van een stage bij een deskundige. Af en toe stond hij ze bij, maar in de praktijk werkten zij geheel zelfstandig en onafhankelijk en genereerden zij hun eigen werk. Het bedrijf Kopshout, een mens- en milieuvriendelijke onderneming, werd zo, vanuit het niets in 1984 geboren. In de eerste jaren werden de opdrachten geheel in handwerk uitgevoerd, dit omdat er geen geld was om in machines te investeren. Vanaf 1989 kreeg hij last van armen en schouders. Het zware werk in de meubels werd steeds moeilijker. In 2000 werd hij geopereerd. Omdat het na de operatie niet beter werd besloot hij, om herhaling van de pijn te voorkomen, te stoppen met het werk als meubelmaker. Begin 2001 werd hij uitgekocht uit Kopshout en moest hij op zoek naar een werkgever. Hij vond een baan voor vier dagen in de week als werkvoorbereider/-calculator bij de houtafdeling van een sociale werkplaats.

Hij begon al met houtdraaien tijdens zijn stage. Eerst op een zelfgemaakt houtdraaibankje dat al vrij snel werd vervangen door een zware ex-metaalbank. Hierop kon hij al snel allerlei vormideeën en vele meubelonderdelen draaien. Omdat hij intussen een verzameling mooie stukken hout had opgebouwd en omdat hij intensiever bezig was met het maken van ontwerpen en de uitvoering daarvan was een nieuwe draaibank nodig. Dit alles moest passen in het schuurtje van 2x3 m. Hij vond een oude gietijzeren draaibank met een onpraktische tweetoeren krachtstroommotor. Intussen doorliep hij een draaicursus bij Christiaan Jörg. Als tegenwicht voor het langdurig werken achter de computer kocht hij een gebruikte Wivamac 1000 en startte de fa. Aahout.

Als men kijkt naar de ontwikkeling van hem in het houtdraaien dan ziet dat er als volgt uit. Het draaiwerk bij Kopshout was vooral gerelateerd aan meubelonderdelen voor opdrachten,

uitgevoerd in perfect meubelhout. Daarnaast heeft hij in zijn beperkte vrije tijd geëxperimenteerd met schalen, schrapend draaien van grillig en onbruikbaar meubelhout.

Foto 1 schaalserie, Eikenhout en notenolie. Afm. 280 x 55 mm.

Vlak na Kopshout gaat het snel, draaide hij eerst van alles en nog wat, om maar te kunnen draaien, vooral uit droog hout. Vrij snel komt hij dan met de Schaaltafeltjes, een symbiose van meubelmaker- en draaiwerk (foto 2). Het moest in die periode vooral symmetrisch en rond zijn.

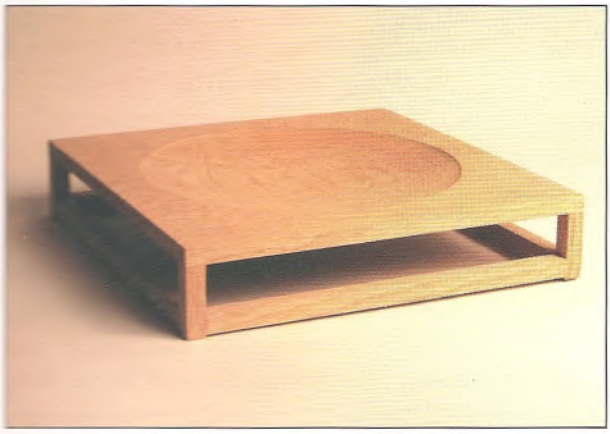

Foto 2, Schaaltafel. Eikenhout + zeep. Afm. 280 x 280 x 55.

Geleidelijk aan doorbreekt hij deze periode door in zijn werken het hout in al zijn verschijningsvormen te gebruiken en te benadrukken, zoals dun + onrond, 'gebrekkig' hout en andere materialen. Op dit moment richt hij zich op het uitwerken van ideeën in opeenvolgende series, zowel in gebruiksgoed als in siergoed. Harmonie in contrasten, in buiten-binnenkant en in hout-'niet'houtkleuren bij het siergoed (foto 3) en een zeer bruikbare schalenlijn, puur van materiaal en vorm (foto 1) staat daarin centraal.

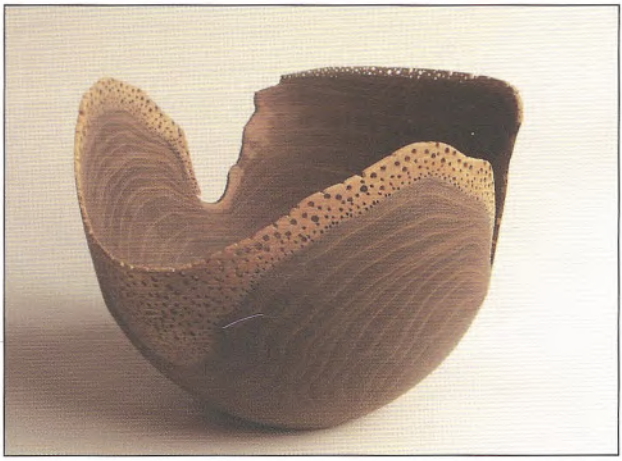

Foto 3, Tsunamiserie. Robinia (stormslachtoffers) beits + zeep. Afm. 230 x 180 mm.

Bij al zijn werk gebruikt Chris steeds inlands hout. Omdat hij mensen vond die het belang van het toepassen van inlands hout ook van groot belang achtten, staken zij (Otto Koedijk, Jeroen Klein-Houweling en Chris) in 1994 de koppen bij elkaar en werd Houtrijk Nederland geboren.

Roelof C. Schmidt
Everdingen

verkoop van gereedschap en materiaal voor beeldhouw- en restauratietechnieken

beeldhouwkloppers
Belgische brokken
brandapparaten
diamant wetstenen
dissels
dodekop
draaibeitels
gutsen/electrisch
handpalmgutsen
houten werkbokken
Moviluty machines
profielaftasters

gutsen/pneumatisch
punteerapparaten
raspen
satineerrollen
schraapstalen
siergutsen
vioolmakersgutsen
was en impregneerolie
werkbanken
zagen
vakliteratuur
e.a.

de Hazelaar ART SUPPLIES

Pimpelmees 1 ▮ 3766 AX Soest ▮ Op 200 mtr. van NS-station Soest-Zuid
T: 035 6012825 ▮ F: 035 6018020 ▮ www.hazelaar.nl ▮ E: hazelaar@knoware.nl
openingstijden: di. t/m vr. 9.00-17.00 ▮ za.: 10.00-16.00

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl

Expositie afdeling Noord-Holland Noord

Op 20 en 21 november j.l. heeft de afdeling Noord-Holland Noord ter gelegenheid van haar 10-jarig bestaan een expositie gehouden in het wijkgebouw Ypsalon te Heiloo. Vrijdagmiddag de negentiende werd er vanaf vier uur hard gewerkt om de expositie op te bouwen. Mede door het grote aantal hulptroepen was alles op tijd gereed voor de ontvangst van de bezoekers. Er was een groot aantal mooie werkstukken te bezichtigen en als extra decoratie waren er bloemstukken bij gezet. Ook de demonstraties vonden veel bekijks, even bestond de angst dat de ruimte te klein zou zijn. Bij onze vorige expositie hadden we zeshonderd bezoekers geteld. Gelukkig zijn we niet overlopen, totaal zijn er in twee dagen 225 bezoekers geweest waardoor we niet in de problemen kwamen.

Mede dank zij de inbreng en inzet van de leden is dit weekend een groot succes geworden. Onze dank hiervoor.

Namens de expositie commissie,
Jan van der Voort

VAN BREUKELEN Metaaldraaierij vof
Westerstraat 19
NL - 9481 CA VRIES

Metaaldraaien & Mechanische Techniek
tel + fax 0031 (0)592–543864
e-mail: vanBREUKELENvof@zonnet.nl

Wij zijn een ambachtelijke metaaldraaierij die voor uw houtdraaibank veel kunnen doen:

- leveren en pasmaken van drie,- en vierklauwplaten, opspanflenzen, v-snaarschijven en lagermateriaal
- onderdelen voor de vaste – en losse kop leveren/maken en pasmaken op de machine
- maken van draai,- en freesonderdelen naar tekening of voorbeeld en..... veel soorten schroefdraad

De DEMODAG op 23 april 2005

Dit voorjaar wordt de DemoDag gehouden op 23 april in de "Trias VMBO school" aan de Fortuinlaan 80 te Krommenie.
Radius leden uit de beginjaren zullen zich de school nog wel herinneren. In de recreatiezaal was een tentoonstelling van werkstukken van leden van Noord-Holland Noord, in de techniekklokalen werden vele demonstraties gegeven en in de hal bevonden zich de informatiestands en de winkeliers. Het was een groot succes.
Dit keer is er gekozen voor een organisatie die bestaat uit een vertegenwoordiging van de afdeling Noord-Holland Noord in samenwerking met de DemoDagCommissie. Meer ervaring en meer mankracht zal van deze DemoDag een gebeurtenis maken die u niet mag missen. Door een groot aantal instructieve demonstraties, de presentatie en de boeiende bezigheden van de permanent draaiende Noord-Holland Noord leden en de uitgestalde waar van de aanwezige winkeliers zult u zich voelen als een kind in een snoepwinkel. Kortom, u mag het niet missen!
We sturen u nog een convocatie, hierin brengen we u op de hoogte van tijden, plaats en wat er verder te zien zal zijn.

Het organiserend comité.

HEGNER
Nederland

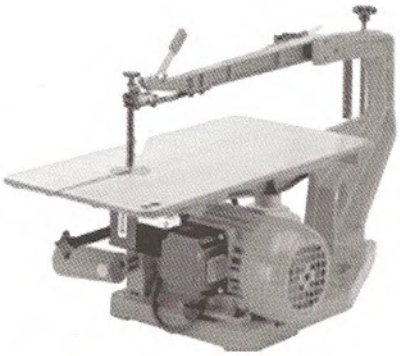

Machines en gereedschappen voor hout, metalen en kunststoffen.

Nu ook boren en frezen van 0,5mm tot 2,3mm.

Tel: (0181) 64 75 35
Internet: www.hegner.nl
Email: hegner@koenekoop.demon.nl

Oproep

In de maand april staan 2 belangrijke en interessante gebeurtenissen voor de Radius-deur, waarvoor uw aandacht wordt gevraagd:
Ten eerste de Algemene Ledenvergadering die op 2 april wordt gehouden.
Het bestuur en haar achterban in de vorm van de afdelingsvertegenwoordigers hebben de afgelopen tijd hard gewerkt om de Statuten en het Huishoudelijk Reglement aan te passen. In deze vergadering zullen deze toegelicht worden en hebben de leden de mogelijkheid om hun mening hierover te geven. Verder kunt u vragen stellen over het reilen en zeilen van onze vereniging. De ALV wordt gehouden in de Kemphaan in Almere. Bijzonderheden vindt u in de bescheiden die u samen met deze AR ontvangt. Een oproep om deze vergadering bij te wonen is op zijn plaats. Misschien kunt u het bijwonen van de vergadering combineren met een bezoek aan Almere. U vindt in deze stad o.a. een biologische markt en een rondleiding bij de Stichting AAP is heel interessant. Stichting AAP in Almere is een Europees opvangcentrum voor uitheemse dieren, zoals apen, wasberen, prairie hondjes, wallaby's, papegaaien en stekelvarkens. Veel dieren zijn illegaal gevangen en naar Europa gesmokkeld of door particulieren in de steek gelaten.

De 2de interessante gebeurtenis in de maand april is de DemoDag die op 23 april in Krommenie gehouden wordt. De afdeling Noord-Holland Noord samen met de DemoDag Commissie staat garant voor een prima georganiseerde DemoDag. Deze dag wordt gehouden in school 'Trias VMBO', Fortuinlaan 80 te Krommenie. De school is op deze dag om 10 uur geopend. Ook deze dag is de moeite van het bezoeken waard!

De Redactie Commissie

AGENDA

2 april 2005 Algemene Ledenvergadering.

23 april 2005 DemoDag

18 juni 2005
4de Hobby en Tuindag te Goudriaan.

10 en 11 september 2005
Houtpassie 2005 te Borculo.
Kunstlokaal 11

30 oktober 2005.
Open dag Hout in Assen.
Evenementencentrum "De Smelt"
Stadsbroek 17, tel: 0592-356 000

AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Amsterdam
Info afdelingscontactpersoon (blz 2)

Afdeling Arnhem / Nijmegen
Onderstaande bijeenkomsten worden gehouden op de zaterdag van 9.30 uur tot 12.30 uur in het clublokaal "The Meeting", St. Maartenstraat te Elst, Gld.

19 maart 2005
Bert Rosbach uit Rotterdam, die in 2003 ook al eens bij ons heeft gedemonstreerd zal nu ook weer ons bijscholen op het gebied van vierzijdig omkeerwerk.

23 April 2005
In 2002 heeft Ger Vervoort uit Venlo laten zien hoe een bolvormig traliedekseltje gedraaid moet worden.
Op deze morgen laat hij zien hoe een tors of schroefdraadvorm gestalte krijgt.

28 mei 2005
Van vorig jaar weten we nog dat Jan Hovens uit Venlo ons het schroefdraaddraaien in een dekseltje en doosje heeft gedemonstreerd.
Nu laat hij ons zien hoe onderdelen voor een Windsor stoel gedraaid worden uit beukenhout zoals de Chairbodgers dat vroeger deden.

Juni, Juli en Augustus 2005 is er zomervakantie.
Oosterbeek, Joop Morsink, secretaris.

Afdeling Veluwe (voorheen Epe en Omgeving)
Bijeenkomsten: **7 mei, 10 september en 19 november 2005**
Locatie:
Een zaal van de Sionskerk
Asseltseweg 6, Epe

Afdeling Flevohoutdraaiers: (voorheen Flevoland)
18 april 2005
Een serie van zes voorwerpen naar keuze. (schaaltje, kopjes, o.i.d.)

30 mei 2005
Omkeerdraaiwerk.

11 juli 2005
Excentrisch draaien. (op 30 mei wordt besloten of 11 juli wel of niet doorgaat)

Afdeling Haarlem
Info Afdelingscontactpersoon (blz 2)

Afdeling Haarlemmermeer
Bijeenkomsten:
1 april 2005
Bij Henk Smit, Rijnsburgerweg 84, Oegstgeest.

20 mei 2005
Bij Jan van der Meer, Rubensplantsoen 2, Hillegom

1 juli 2005
Bij Arie Boogert, Lemenburg 37, Hoofddorp
Aanvang 13.30 uur.
Leden van andere afdelingen zijn op afspraak van harte welkom

Index AktieRadius 2004 (nrs 41 t/m 44)

Onderwerp	Auteur	AR nr/pag
1 Houtinfo		
Openhaardhout	Frans Beuming	43 / 25
2 Techniek		
De BCT beitel	Adri van der Wouden	41 / 7
Draaien zonder chuck deel 3	Gerard Gaasbeek	41 / 8
Woordenlijst Engels - Nederlands	Henk Smit	41 / 12
Primeur Robert Sorby in Nederland	Truus Beisterveld	41 / 23
Het verbeteren van houteigenschappen	Adri van der Wouden	42 / 22
Soorten houtdraaiers	Henk Wolf	42 / 24
Burr van een paardenkastanje	Peter van de Waal	43 / 10
Hout met slaap	Evert van Beek	43 / 11
Houtsoorten en hun giftigheid	Evert van Beek	43 / 16
Schroefdraad in hout; een nawoord	Jan Hovens	44 / 11
Hoe maakt Marcel zijn stukken?	Roelof C. Schmidt	44 / 30
3 Voorwerpen / Werktekeningen		
Omgekegeld	Bert Rosbach	41 / 29
Oud-Hollands knikkerspel	Christiaan Jörg/ Jos Toussaint	42 / 28
Functionaliteit heeft de toekomst	Gerard Gaasbeek	43 / 8
Houtdraaien in West Canada	Roelof C. Schmidt	44 / 6
Het glas met de ringen	Henk Smit	44 / 19
Het alfabet in 3D	Peter de Waal	44 / 24
4 (on)Veiligheid		
Electronische aandrijving	Marcel van Berkel	42 / 14
5 Tentoonstellingen / bezoeken		
Balusters gezien door een kunstenaar	Gerhild Tóth	43 / 6
Demodag 9 oktober in Zeist	Jos Toussaint	44 / 10
6 Uit de regio's		
3de Goudriaanse Hobby – en Tuindag	Adrie Bezemer	41 / 26
Oproep voor demonstrateurs van afd. Arnhem-Nijmegen		42 / 13
Goudriaan bruist van talent	Adrie Bezemer	43 / 9
Verslag afd. West Brabant / Zeeland	Harry van Wees	44 / 14
Verslag afd. Lochem	René Wetzels	44 / 15
7 Vereniging		
Van de bestuurstafel	Piet de Bruijn	41 / 3
Wijziging DemoDag voorjaar 2004	Frans Fletterman	41 / 28
Routebeschrijving naar DemoDag 17 april	DemoDagCommissie	41 / 28
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	42 / 3
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	43 / 3

Even voorstellen	Aat Meijboom	42 / 4
Certificeren	Christiaan Jörg	42 / 27
Oproep DemoDagCommissie	Christiaan Jörg	43 / 29
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	44 / 3
8 Van de Redactie		
Gedachten vanuit de redactie	René Wetzels	42 / 6
Activiteiten binnen de redactie	Jaap Gouverneur	42 / 4
Verslag van de jaarvergadering	René Wetzels	42 / 7
Verslag van de DemoDag in Maartensdijk	Arjan Hindriks	42 / 9
Verslag van een vakantie	René Wetzels	43 / 4
Hout met slaap	Jos Toussaint	43 / 11
Lezers Schrijven	Redactie Commissie	43 / 22
De redactie reageert	Redactie Commissie	43 / 24
Artikelen inzending	Jos Toussaint	44/ 3
Bijeenkomst bestuur en afdelingen	René Wetzels	44 / 13
9 Tips		
Leunspaan beschermer	Henk Smit	42 / 14
Compacte beitelhouder	Henk Smit	42 / 25
Het tweede leven van een stopmes	Gerard Gaasbeek	42 / 26
10 Houtdraaiers In beeld		
Klaas Dikstaal (1926)	Roelof C. Schmidt	41 / 24
Draaidrift en inspiratie	Henk Wolf	42 / 11
Roelof C. Schmidt (1934)	René Wetzels	42 / 20
Adrie Bezemer (1940)	Roelof C. Schmidt	43 / 27
Masterclass met Peter Hromek	Jan Hovens	44 / 27
Marcel van Berkel (1949)	Roelof C. Schmidt	44 / 29
11 Overleden		
In memoriam Franz Uppenkamp	Gerd Maaß	42 / 29
In memoriam Jan Braam	afdeling Haarlemmermeer	44 / 4
12 Boekbespreking		
Indrukken van "Woodturning Design"	Gerard Gaasbeek	44 / 20
13 Diversen		
Beslommeringen op het postkantoor	Wiebe van Slooten	43 / 26
Aanvulling op het artikel in AR43	Gerard Gaasbeek	44 / 23
14 Index		
Index 1 t/m 17	RedactieCommissie	23 / 11
Index 18 t/m 24	RedactieCommissie	24 / 12
Index 25 t/m 28	RedactieCommissie	28 / 12
Index 29 t/m 36	RedactieCommissie	37 / 17
Index 37 t/m 40	RedactieCommissie	41 / 16
Index 41 t/m 44	RedactieCommissie	45 / 16

Afdeling Limburg
Info Afdelingscontactpersoon (blz 2)

Afdeling Lochem
21 maart 2005
Opdracht: Het draaien van een voorzittershamer.
Locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo, aanvang 19.30 uur.

Afdeling Noord
Bijeenkomsten:
16 april, 18 juni, 10 september en 19 november 2005
Aanvang 12.30 uur.
Locatie; De buurtwerkplaats de Kouwe, Vogelweide 5, Drachten

Afdeling Noord-Holland N
Bijeenkomsten: **28 april,1 september, 18 oktober en 5 november 2005**
Aanvang 19.30 uur.
Locatie: Dorpshuis, De Oude School in, Dorpsweg 72, Hensbroek.

Afdeling Rotterdam
Info Afdelingscontactpersoon (blz 2)

Afdeling Utrecht
Werkgroep "De Lekstroom"
Bijeenkomsten: **13 april en 25 mei 2005**
Aanvang 14.00 uur.
Locatie: Het IJSW-gebouw, Mr. Abbink Spainkstraat 36, 3401 ZH IJsselstein.

Afdeling Voorne
Info Afdelingscontactpersoon (blz 2)

Afdeling Westelijk Noord Brabant/ Zeeland
De Scheldedraaiers

Elke eerste zaterdag van de maand
Bijeenkomsten in "Het Ambachtencentrum" aan de Kattendijksedijk te Goes.
Aanvang 09.30 uur:
Ook leden uit andere Afdelingen zijn, na overleg, van harte welkom.

Afdeling Zeeland
Info Afdelingscontactpersoon (blz 2)

MUTATIE LEDENLIJST

Nieuwe Leden 4de kwartaal 2004
- Aalst.F. va. Dronten
- Bessels.H. Zutphen
- Bosscher.N. Lochem
- Jonker. J. Grootschermer
- Masselink.M. Zelhem
- Slaats. F. Hattem
- Thate.H. Driebergen
- Vogels.G.J.M. Hoogerheide
- Zwienen.C. van. Made

Opzeggingen
- As.J. Hoogvliet
- Beek. J.L.H. van. Mierlo
- Berkhout.P. Heerhugowaard
- Broedersz. T. Hoorn
- Davids. J.C. Wolfheze
- Egberts.K.J. Vlaanderen
- Everts. J.M. Amsterdam
- Fridzema.L. Oldehove
- Griffioen.H. Amsterdam
- Groenveld.R.R.B. Clenborg

- Hermans. H.M. Wissenkerke
- Hofman. W. Moordtecht
- Holman. C. Purmerend
- Kootwijk. P.M.J. Amsterdam
- Kornaat. Th.W. s'Heerenhoek
- Langendoen.J. s'Gravenzande
- Lejeune.H. Maastricht
- Mintert. J. Wijdewormer
- Moesker. C. Groningen
- Muntjewerf.J. Breezand
- Nuijts. F. Purmerend
- Raggers. P. Dordrecht
- Ridder.J. de. Middelburg
- Roet. S.J. Barsingerhorn
- Sneider.P. Goes
- Snip.H.J. Groet
- Strijbos.P. Gendt
- Tooten. M. Veghel
- Verbakel. P. Veghel
- Visser. C. J. Amsterdam
- Vreeman. H.G. Enschede
- Wees. H.Th.A. van. Putte
- Wijk. D. Middelie
- Zwier. K. Amsterdam

Adreswijzigingen

- Elderen I. van Dam 8 Ameide
- Pennings R. Nijselseweg 16b St. Oederode
- Krijger J. de Wayerdensteinsingel 201 Nw. Vennep
- Roskam C. Nijverheidsstraat 21c Zuidland
- De Houtveerzamelaar Dorpstraat 9 Zorgvliet
- Havelaar A.M. Garderenseweg 160c Putten
- Schelling J. Bloemendalsweg 3-F12 Colmschate
- Vliert H. v.d. Lucas de Kockstraat 45 Ede
- Rossum Th. van Rijperweg 74a Middenbeemster

Overleden

- Lejeune. B. Maastricht

Een virtuele vakantie in Frankrijk

Van een kennis kreeg ik onlangs een adres van een houtdraaier in Frankrijk. Nu is het niet de tijd en zeker niet het weer om naar Frankrijk te gaan maar het kan wel per internet. Het is de moeite waard om in deze donkere tijd eens virtueel met vakantie te gaan. Prachtig draaiwerk!!

Adres: Galerie du Bois Vert
Rue Foussal 24440
Beaumont du Périgord Frankrijk
tel. (+33) 05 53 27 24 56

Web-site: http://perso.wanadoo.fr/bois.de.montpion

Veel kijkplezier. Ab Strijker

De Scheldedraaiers

Op 29 december 2004 bezochten een aantal leden van de afdeling West-Brabant - Zeeland, beter gezegd de Scheldedraaiers, het fruitteeltmuseum in Kapelle (Zld).
Hoewel dat museum zeker een bezoek meer dan waard is, was het er ons in de eerste plaats niet om te doen de inrichting te gaan aanschouwen, maar om een aantal vrienden en de directeur te ontmoeten. De vrienden waren zoals ze zichzelf noemen "De stichting vrienden van het fruitteeltmuseum".
Met één van hen had ik contact gehad en na overleg met onze leden hebben wij op zijn verzoek een veertigtal bollen gedraaid van diverse afmetingen. Deze waren bestemd om te gebruiken als alternatief in een oude fruitsorteermachine. Zij zouden na levering de bollen van een kleur voorzien, zodat je aan de kleur zou kunnen aflezen in welk vak het namaakfruit terecht zou moeten komen. Wij hoefden dus geen juweeltjes te draaien wat houtsoort betreft. Jammer, want later besloot men alsnog het hout niet te kleuren. In ons bijzijn werden de bollen overhandigd aan de directeur, waarna de oude machine liet zien wat je met houten bollen kunt doen. Alles verliep perfect en na een ruimhartige bijdrage kregen wij een rondleiding in het museum. Ik zei het al, een bezoek meer dan waard!

In een wat andere samenstelling bezochten wij op zondag 16 januari 2005 een kerkdienst in het kerkgebouw van de Baptistengemeente in Middelburg.
Het gebouw staat op de jonge monumentenlijst en wordt zowel buiten als binnen gerestaureerd. Met enige trots merk ik dan ook op dat we daar als Scheldedraaiers een bijdrage aan hebben mogen leveren door 90 rozetten te draaien die inmiddels op de zijkanten van de kerkbanken waren bevestigd. Op één plaats was dat nog niet het geval, zodat wij konden zien hoe het voorheen was geweest. Ik kan u verzekeren dat de banken die wel waren voorzien van door ons gemaakte rozetten, bij ons en ook bij de leden van de kerkgemeenschap veel beter scoorden.

Het is leuk om het houtdraaien op deze manier uit te dragen en dienstbaar te maken in de eigen omgeving. Ik ben blij met de leden welke zich hebben ingezet.

Ko Marinissen.

De Scheldedraaiers

Op 29 december 2004 bezochten een aantal leden van de afdeling West-Brabant - Zeeland, beter gezegd de Scheldedraaiers, het fruitteeltmuseum in Kapelle (Zld).
Hoewel dat museum zeker een bezoek meer dan waard is, was het er ons in de eerste plaats niet om te doen de inrichting te gaan aanschouwen, maar om een aantal vrienden en de directeur te ontmoeten. De vrienden waren zoals ze zichzelf noemen "De stichting vrienden van het fruitteeltmuseum".
Met één van hen had ik contact gehad en na overleg met onze leden hebben wij op zijn verzoek een veertigtal bollen gedraaid van diverse afmetingen. Deze waren bestemd om te gebruiken als alternatief in een oude fruitsorteermachine. Zij zouden na levering de bollen van een kleur voorzien, zodat je aan de kleur zou kunnen aflezen in welk vak het namaakfruit terecht zou moeten komen. Wij hoefden dus geen juweeltjes te draaien wat houtsoort betreft. Jammer, want later besloot men alsnog het hout niet te kleuren. In ons bijzijn werden de bollen overhandigd aan de directeur, waarna de oude machine liet zien wat je met houten bollen kunt doen. Alles verliep perfect en na een ruimhartige bijdrage kregen wij een rondleiding in het museum. Ik zei het al, een bezoek meer dan waard!

In een wat andere samenstelling bezochten wij op zondag 16 januari 2005 een kerkdienst in het kerkgebouw van de Baptistengemeente in Middelburg.
Het gebouw staat op de jonge monumentenlijst en wordt zowel buiten als binnen gerestaureerd. Met enige trots merk ik dan ook op dat we daar als Scheldedraaiers een bijdrage aan hebben mogen leveren door 90 rozetten te draaien die inmiddels op de zijkanten van de kerkbanken waren bevestigd. Op één plaats was dat nog niet het geval, zodat wij konden zien hoe het voorheen was geweest. Ik kan u verzekeren dat de banken die wel waren voorzien van door ons gemaakte rozetten, bij ons en ook bij de leden van de kerkgemeenschap veel beter scoorden.

Het is leuk om het houtdraaien op deze manier uit te dragen en dienstbaar te maken in de eigen omgeving. Ik ben blij met de leden welke zich hebben ingezet.

Ko Marinissen.

Oproep

Hout en houtsoorten heeft altijd mijn belangstelling gehad. Ik maak kisten met houtmonsters van ca. 40 verschillende Nederlandse houtsoorten. Deze kistjes hebben de afmetingen 8 x 18 x 28 /30 cm, zie bijgaande foto van 2 kistjes. Verder maak ik kisten van 8 x 18 x 85 cm met 120 verschillende houtsoorten. De houtmonsters hebben een afmeting van ca 5 x 67 x 138 mm. Ik heb 2500 monsters in voorraad. Van de stichting Centrum Hout heb ik toestemming om op de monster hun nummering vlgs. het Houtvademecum, het ISBN nr. en de uitgever te vermelden. Om een wat groter publiek te bereiken, wil ik deze kisten aanbieden op een website. Een domeinnaam voor de site heb ik al aangevraagd. De site hoeft niet zo groot te worden. Ik wil er alleen vermelden welke van de 215 houtsoorten die in het Houtvademecum staan beschreven, ik in voorraad heb. Verder wil ik losse houtmonsters te koop aanbieden waarbij een kist op maat gemaakt kan worden. Plus een aantal foto's die ik nog moet maken. Maar hoe maak je zo'n website? Is er iemand die mij wil helpen met deze hobby? Voor degene die deze website echt voor mij kan maken, stel ik een kistje met de afmetingen 8 x 18 x 28 cm beschikbaar met ca. 39 verschillende Nederlandse houtsoorten.

Wiebe van Slooten, tel. 072 589 4109

Bijeenkomst afdelingscontactpersonen en het bestuur

Op 12 februari was in De Meern de 2de bijeenkomst van de afdelingscontactpersonen (ACP's) en leden van het bestuur. Doel van het overleg was te komen tot definitieve versies van de statuten en van het huishoudelijk reglement. Van de 15 afdelingen van Radius waren er 11 aanwezig, 2 afdelingen hadden zich afgemeld. Een mooie score, maar deze kan nog beter.

De opmerkingen die tijdens het vorige overleg in november 2004 zijn gemaakt over deze documenten zijn door het bestuur verwerkt. Een hele klus om zoveel commentaar te beoordelen en daarna te verwerken. Ook tijdens deze bijeenkomst is breed gediscussieerd over de manier waarop het een en ander vastgelegd moet worden. Enerzijds zijn er wettelijke voorschriften voor een vereniging, anderzijds willen we dat de statuten en het huishoudelijk reglement in voorkomende gevallen duidelijke taal spreken. De voordelen van een lidmaatschap van Radius voor een individueel persoon, die graag hout draait, zijn duidelijk. De voordelen voor een afdeling om lid te zijn van Radius, zijn besproken en zullen naar de afdelingen gecommuniceerd worden.

Bij deze AktieRadius 45 ontvangt u ook een afdruk van de statuten en van het huishoudelijk reglement, plus een uitnodiging voor het bijwonen van de algemene ledenvergadering en een stembiljet waarmee u kunt aangeven dat u het eens bent met de voorgestelde wijzigingen.

Namens de redactie, René Wetzels

Het draaien van pepermolens

Onderstaand een poging u deelgenoot te maken van mijn ervaringen als draaier van een 50-tal pepermolens in lengtes variërend van 20 tot 55 cm.

Tijdens het draaien van langere molens is het van belang dat er gecentreerd gewerkt wordt. Zo niet, dan staat de molen scheef, de regelknop zit uit het midden of bij het malen blijkt dat het bovenstuk niet in iedere stand precies recht op het onderstuk staat. Deels kan perfectie bereikt worden doordat u tussen de centers draait, deels door bij het ijldraaien het "losse"einde van het werkstuk zeer zorgvuldig te centreren en stevig op te spannen.
De gebruikte houtsoort kan een fraaie tekening vertonen, maar dit is niet noodzakelijk. In beide gevallen kan het ontwerp, dus de uiterlijke vorm, aan de houtsoort worden aangepast.
Bij het ontwerpen ontkomt u echter niet aan de min of meer vaste gegevens dat de onderkant voldoende ruim moet zijn voor het onderbrengen van het maalmechanisme en dat zowel boven- als onderkant goed in de handen liggen.
Hiernaast een schema van een pepermolen en zijn onderdelen.

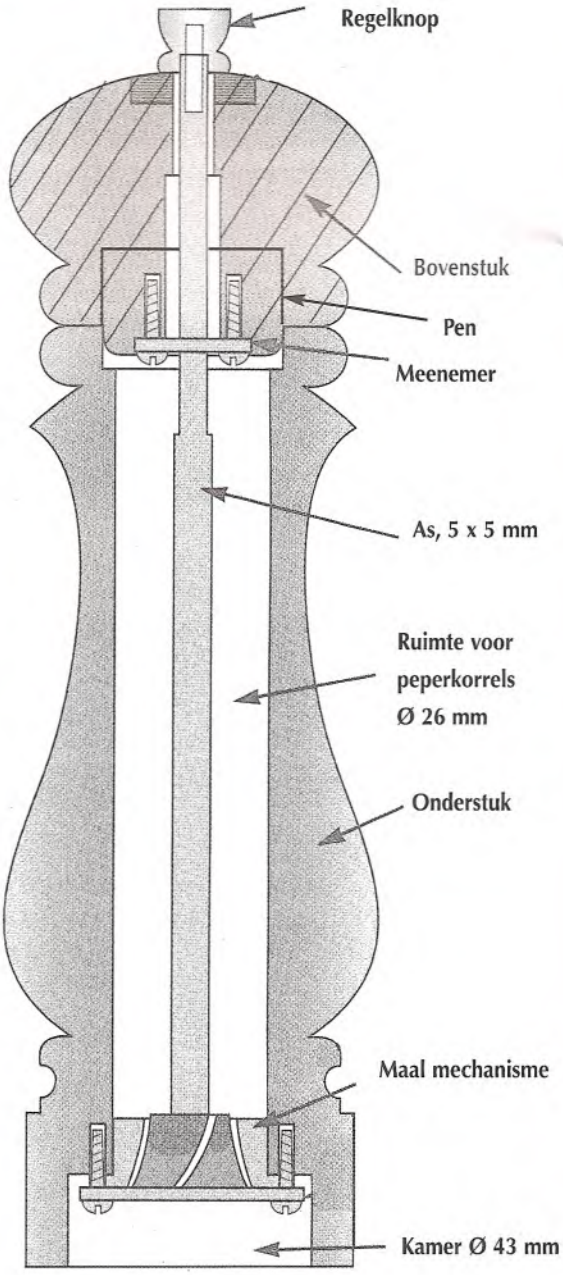

Benodigdheden

* Een maalmechanisme: dit haal ik uit de goedkoopste (€ 5,95) plastic pepermolens van Albert Heyn. Hun keramische mechanismen zijn van goede kwaliteit.
* De lengte van de vierkante as wordt pas als een van de laatste stappen aangepast aan de lengte van de molen.

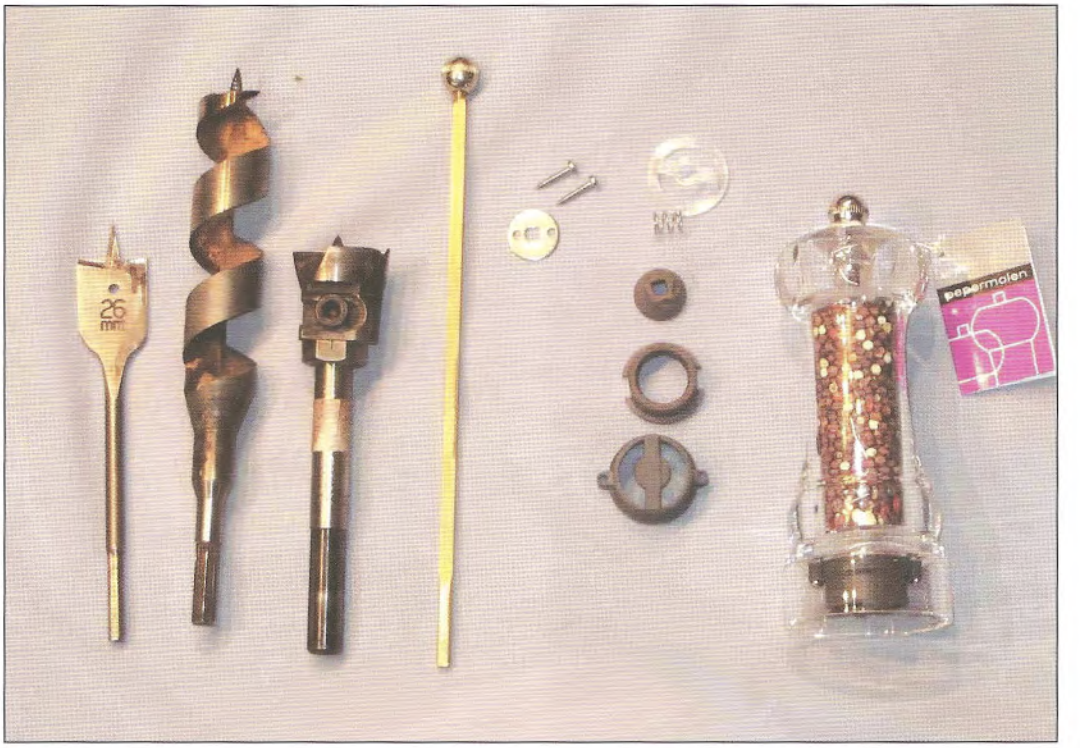

* *Op de foto ligt rechts deze pepermolen,*
* *Daarnaast liggen de onderdelen van het maalwerk;*
* *Links ervan een carrosseriering, liefst RVS, met buiten Ø20 mm en een gat van Ø5 mm dat ik met een sleutelvijl veranderd heb in een vierkant gat van 5x5 mm; kruiskopschroefjes RVS 10 mm lang. Deze ring dient als "meenemer" voor*
* *de vierkant messing as van 5x5 mm met de regelknop (deze as is per meter te koop bij de betere ijzerhandel).*
* *Verder de gebruikte boren:*
  - *Een verstelbare boor met Ø ca. 43 mm voor het boren van de kamer voor het maalmechanisme.*
  - *Een speedboor en een slangenboor met Ø26 mm voor het boren van de ruimte voor de peperkorrels.*
* *Voorts de gebruikelijke gutsen en beitels, een (hout)boor Ø8 mm en een draaibank.*
* *Voor grotere molenlengtes een steunbril.*

Voor deze presentatie heb ik een knoestig stuk gouden regen genomen, dit hout heeft een fraaie tekening.
De uiteinden draai ik meestal zodanig af dat zij in de klauwen van mijn klauwplaat passen.

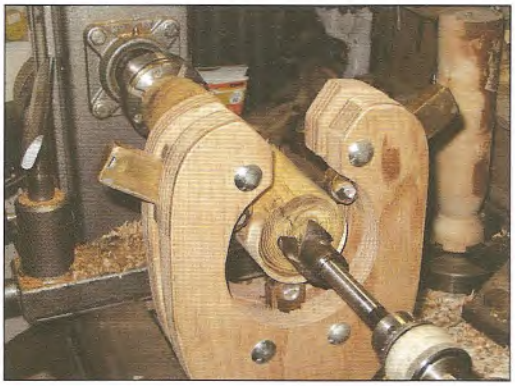

Eerst draaien we de kamer voor het maalmechanisme uit met de dikke boor van Ø 43 mm. De steunbril houdt de zaak mooi gecentreerd.

De kamer moet minimaal zo diep worden als het maalwerk hoog is.

Dan vervang ik de "dikke"boor door een Ø26 mm boor en boor van onderaf de ruimte voor de peperkorrels uit.
Hierbij kunt u tot in de latere kop van de molen doorboren; dit is afhankelijk van de lengte, het ontwerp en de plaats van de tweedeling van de molen.

Nu kan de steunbril worden verwijderd en wordt voor de verdere vormgeving het losse eind gecentreerd gehouden met de losse kop. Als de diameter van deze laatste kleiner is dan 26 mm kan dit met het hierboven getoonde hulpstukje worden opgevangen.
Draai dit verloopstukje dat precies over de meedraaiende losse kop past, met buiten diameter gelijk aan die van de kamers, dus Ø43 resp. Ø26 mm. Hiermee wordt tevens de onderkant beter gecentreerd.

Draai daarna de vorm ruw voor.

Het verdelen van het werkstuk in het boven- en onderstuk kan op twee manieren gebeuren:
Methode a - mèt of **methode b** - zonder behoud van de doorlopende tekening van het hout.

Methode a - Verdeel het werkstuk in de twee delen met behulp van een dunne ijzerzaag.

Boor vervolgens met de 26 mm boor een gat ca. 10- 15 mm diep in het bovenstuk van de molen (dankzij de voorgedraaide rand kunt u beide delen in de vierklauw of in de klauwplaat opspannen).

In dit laatste gat wordt een pen van Ø26 mm gelijmd. De pen op de foto is te lang, maar dit geeft een betere mogelijkheid om de pen goed te centreren.

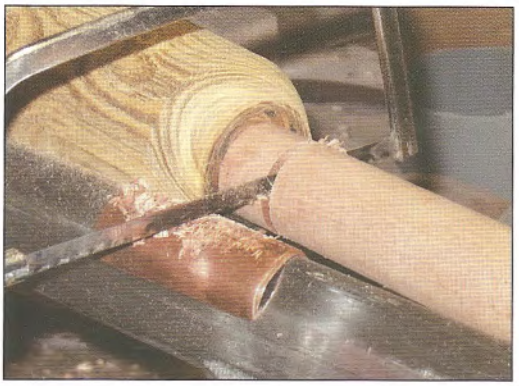

Na droging van de lijm wordt de pen op 10 à 15 mm lengte afgezaagd.

*Bij **Methode b** wordt het werkstuk met behulp van de afsteekbeitel in twee delen verdeeld. Hierbij is het zaak om aan het bovenste deel een pen met Ø26 mm, lang 10-15 mm overblijft.(Dit stuk mist u dus in de uiteindelijke tekening van het hout!)*

Boor vervolgens met de Ø26 mm boor vanaf de bovenkant van het onderste deel de rest van het gat voor de peperkorrels geheel door.

Zorg er bij beide methoden voor dat de 10-15 mm lange pen onderaan het bovenstuk gemakkelijk draaiend in het onderstuk past.

Span vervolgens de twee helften op tussen klauwplaat en tegencenter zodat de molen definitief in model gedraaid kan worden. De twee helften hebben de neiging om ten opzichte van elkaar te verdraaien. Ik voorkom dit door er een elastiekje tussen te persen.

Na het in model draaien wordt de molen geheel geschuurd op de bank.

In het bovenstuk moet dan nog de Ø8 mm doorvoer geboord worden voor de as, deze brengt de draaibeweging van de kop overgebracht op het maalmechanisme. Ik doe dat vanaf de twee kanten om niet het risico te lopen dat bij het volledig doorboren het bovenste gat waar de boor naar buiten komt (en daarmee ook de regelknop) uit het midden op de molen komen te staan. Omgekeerd - dus bij het geheel doorboren van bovenaf - zou het hierboven geboorde gat uit het midden kunnen komen te zitten.

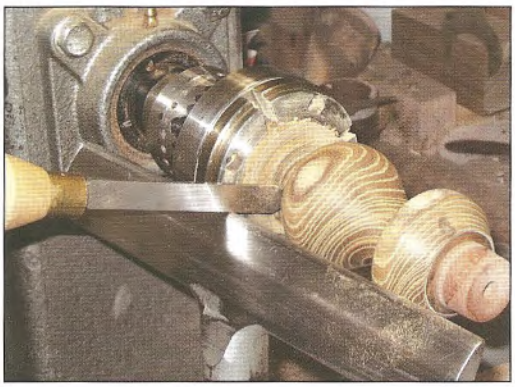

Na de eerste halve boring wordt het bovenstuk afgestoken.

En wordt de tweede helft geboord op de kolomboor.

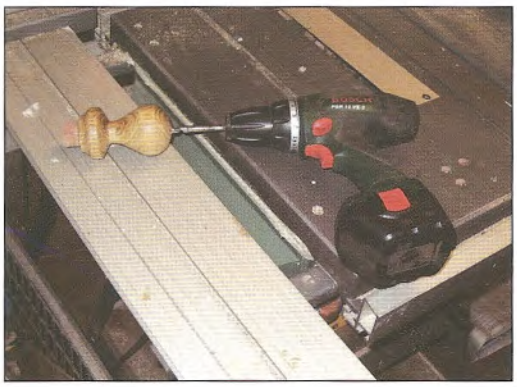

Tenslotte haal ik voor de zekerheid de lange slangenboor nog even door de gehele lengte van het doorgaande gat dan glijdt de vierkante as er straks soepeltjes door.

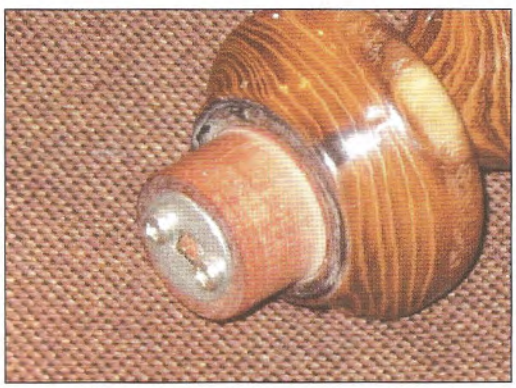

Het monteren van het maalwerk is eenvoudig: Schroef eerst de carrosseriering met het vierkante asgat op de pen aan de onderkant van het bovenstuk. Iets schuin naar buiten voorboren. Dit plaatje gaat straks als een soort "meenemer" voor de as fungeren.

Schuif het gehele maalwerk van onderaf op de 5x5 mm as. Deze zo nodig ietsje afvijlen om het goed passend te maken.
Zet dan de as met het mechanisme erop goed vast in de bankschroef en stuik het onderste eind van de as met wat tikken van een hamer zodanig op dat het maalwerk er niet meer vanaf kan schuiven.
Schuif dan as en maalwerk in het onderste stuk van de molen, plaats het bovenstuk erop en bepaal de gewenste lengte van de as: laat deze aan de bovenkant ca 8 mm uitsteken.
Slijp of vijl over een lengte van 10 mm de bovenkant van de vierkante as op Ø5mm en snijd er M5 draad op voor de regelknop.
Schroef als laatste het maalwerk vast op het onderstuk. Het eindresultaat ziet u hiernaast.

henkjjsmit@wanadoo.nl
Afd. Haarlemmermeer
12 januari 2005

Houthandel / Loonbedrijf
R. Haggenburg

Bomen rooien, groen verkleinen,

afrasteringen, tuin- en haardhout

Drielse Rijndijk 25
6665 LP Driel
tel.: 026 - 474 33 01
06 - 22 48 47 74
fax.: 026 - 474 32 24

CURSUS SNIJDEND HOUTDRAAIEN door CHRISTIAAN JÖRG

Basistechniek I
8 lessen van 4 uur.
Je leert snijden met de guts en op een veilige manier draaien tussen de centers en voor de kop.
Tevens is er ruime aandacht voor zaken als drogen, slijpen, materiaalkennis, veiligheid enz.

Basistechniek II
8 lessen van 4 uur.
Voor draaiers met ervaring achter de bank, die zich alsnog het snijden met een guts meester willen maken. Met voornamelijk het afleren van verkeerde gewoontes en het aanleren van snijtechnieken tussen de centers en voor de kop.
Ook hier is ruime aandacht voor drogen, slijpen, materiaalkennis, veiligheid enz.

Vervolgcursus
Een specialisatie-cursus schalen draaien en snijden tussen de centers is mogelijk na Basistechniek I of II, of na gebleken handvaardigheid en ervaring.

Aanvang cursussen: in overleg.
Alle cursussen worden gegeven in groepjes van 3 à 4 personen.

Kosten: € 350,- per cursus van 8 lessen, inclusief oefenmateriaal.
Het thuis oefenen en in de praktijk brengen van het geleerde is een must!

Draaien op een linkse bank
Linkshandigen die niet aan rechtshandig werken kunnen wennen en draaiers die schalen maken op de achterkant van de vaste kop zonder de draairichting om te draaien (bijv. op een Myford), kunnen alle bovenstaande cursussen volgen op een bank die aan deze werkwijze is aangepast.

CJ privé
Individuele begeleiding voor specifieke problemen à € 40,- per uur.

Inschrijfformulier verkrijgbaar bij:
Christiaan Jörg
Wolter Heukelslaan 6
3581 SP Utrecht

Wilt u eerst informatie bel of mail gerust.
Tel. 030 – 2513684
E-mail: christiaanjorg@wanadoo.nl

Januari 2005

Waar kiest de vormgever in hout
U zoekt Japanse zagen en beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. U bent meubelmaker of houtsnijder. U wilt

uit de grootste collectie
alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. Voortaan vindt u alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel.: 026-4451644
Fax: 026-4424435

gereedschappen? BAPTIST VOOR HOUTBEWERKERS
houtbewerkers@baptist.nl

Bestel NU onze catalogus met meer dan 800 artikelen!

NOVA en VICMARC chucks,
CROWN houtdraaibeitels
Duitse gutsen,
Rechte en ovale houtdraaibeitels,
Schaalgutsen,
Afsteekbeitels,
Draadstrelers in vele maten,
Speciale beitels.
Nieuwe
houtdraaimachines.

Draaibanken
Houtdraaigereedschap
Houtdraaicursussen
Boeken
Video's

Demonstratie, technisch advies en verkoop van gereedschap en machines elke maandag van 16.30 tot 19.00 uur, elke eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 14.00 uur en op afspraak. Deskundige cursussen met individuele begeleiding en cursussen schalendraaien.

K.Schulte Houtdraaibenodigdheden Σ Landwehr 64 Σ D-49716 Meppen
Telefoon 0049 5937 913 234 Σ Fax ++ 913 233
schulte@drechselbedarf-schulte.de Σ www.drechselbedarf-schulte.de

Wij spreken nederlands

In dit nummer

Van de bestuurstafel	3
Jaarverslag 2004 van de redactiecommissie	3
Draaien in Brazilië	4
Hoe komen we aan draaihout?	5
Het alfabet in 3D, een vervolg	6
In beeld: Chris van Aar (1955)	9
Expositie afdeling Noord-Holland Noord	12
De DemoDag op 23 april 2005	13
Oproep en agenda	14
Afdelingsnieuws	15
Index nrs. 41 t/m 44	16
De Scheldedraaiers	20
Bijeenkomst afdelingscontactpersonen en het bestuur	21
Het draaien van pepermolens	22

Lidmaatschap

De kosten van het lidmaatschap bedragen € 22,50 per jaar voor 2005 (buitenland € 25,- per jaar), deze worden vooraf betaald. Wordt men na 1 juli van het lopende kalenderjaar lid, dan wordt men lid tot 31 december van het jaar volgend op dat van aanmelding. Men is lid van de vereniging eerst nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten (€ 5,-) zijn ontvangen. Verzoeke adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministratie. Deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministratie bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

Colofon

Foto omslag: een wereldbol van de heer M. Oomkes uit Haren. De evenaar en de keerkringen zijn met koper ingelegd.
De wereldbol is 12 cm in diameter.

Opmaak en Druk: Drukkerij Ter Burg, Alkmaar.

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

Abachi
Afzelia (Doussie)
Afrormosia
Amboina Wortel
Anigre
Andiroba
Appel
Azijnhout
Balsa
Bankirai
Berken
Bengé
Beuken wit
Beuken gestoomd
Boiré
Bruyere Wortelknollen
Bubinga
Ceder (loofhout)
Ceder (Florida)
Citroen
Cocos
Coromandel
Cocobolo
Ebben
Eiken Europees
Eiken Amerikaans
Elzen
Esdoorn (maple)
Esdoorn gemoest
Esdoorn riegel
Essen Europees
Essen Amerikaans
Fichte
Grenen Amerikaans
Gonçales Alves
Hickory
Hemlock
Iepen Amerikaans
Iepen Europees
Imbuya
Iroko
Ivoorhout
Jatoba
Kersen Amerikaans
Lariks
Letterhout
Limba
Linden Amerikaans
Linden Europees
Mahonie Sipo
Mahonie Honduras
Mahonie Sapeli
Makoré
Merantie
Merbau
Noot Amerikaans
Noot Europees
Noot Europees
gestoomd
Noot wortel
Oregon Pine
Olijfhout
Ovankol
Paardevlees
Padouk
Palissander
Madagascar
Palissander Honduras
Palissander Santos
Palissander Indisch
Palm Buxus
Palm Gonçalo
Parana Pine
Peren gestoomd
Peren ongestoomd
Pernambuco
Pokhout
Pokhout
Purperhart
Ramin
Redwood
Robinia
Zebrano
Sitka Spruce
Steenbeuken
Taxus
Teak
Tulpen
Weymouth Den
Wengé
Zebrano
Zwarte Kabbes

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

U bent welkom ons eens te bezoeken.

af

Arnhemse Fijnhouthandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

NIEUW BIJ VDH

JET

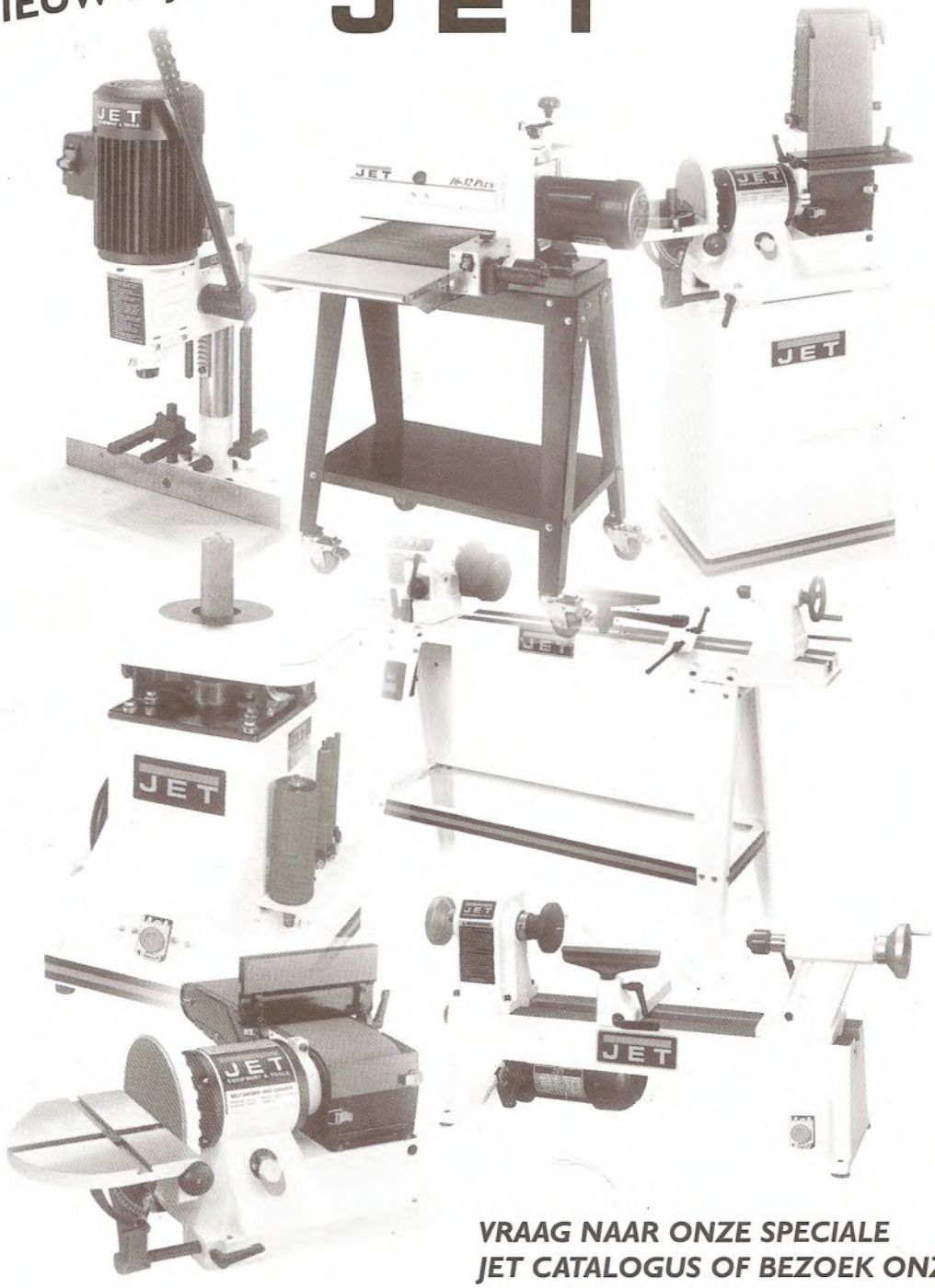

VRAAG NAAR ONZE SPECIALE JET CATALOGUS OF BEZOEK ONZE WEB-SITE WWW.VDHBV.NL

VDH

MACHINES & GEREEDSCHAPPEN B.V.

SHOWROOM: TEXASDREEF 8 • 3565 CL UTRECHT

TEL.: (030) 296 3270 • FAX: (030) 293 6600

INFO@VDHBV.NL • WWW.VDHBV.NL